

B

Bér, illetmény

A munkáltatói kötelezettségek közül kiemelést érdemel a munkabér fizetésének kötelezettsége.

Figyelem! A munkabért utalvány vagy más hasonló formában fizetni tilos, de a munkavállaló megbízása alapján annak bankszámlájára átutalható. Ha a felek eltérően nem állapodnak meg, a munkabért a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig ki kell fizetni és arról részletes írásbeli elszámolást kell adni. A késedelem idejére késedelmi kamat jár.

Figyelem! A munkáltató a munkabérből csak jogszabály (pl. személyi jövedelemadó előleg, nyugdíjjárulék), végrehajtható határozat (pl. jogerős bírói ítélet) vagy a munkavállaló hozzájárulásával (pl. a munkahelyen folytatott magán jellegű telefonbeszélgetések díját is csak külön számla ellenében, csak a munkavállaló hozzájárulásával) vonhat le.

A munkabér

A munkavállalót munkaviszonya alapján az elvégzett munkáért munkabér illeti meg. Ha a felek másként nem állapodnak meg, munkabérként a munkaszerződésben megállapított személyi alapbért kell fizetni.

A munkabér összege, ha normál, nyolcórás munkaidő az alap, el kell hogy érje a mindenkori minimálbér bruttó összegét, jelenleg 62 500 forintot. Ezen túlmenően a munkavállaló és a munkáltató közötti megegyezés, vagyis alku tárgya a bér összege.

Alapbér a munkával töltött idő alapján

Az időbér a munkában töltött idő arányában járó összeg, a teljesítménybér pedig a munkával elért teljesítménynek megfelelő fizetés. Az időbéres rendszerben foglalkoztatott munkavállalók alapbére ugyanannyi munkában töltött idő esetén azonos, míg a teljesítménybéres rendszerben az ugyanannyi munkával töltött idő esetén is különbözhet az eltérő munkateljesítmény miatt.

Alapbér a teljesítmény alapján

A teljesítményt a munkáltató állapítja meg, melyet írásban kell a munkavállaló tudomására hozni. Ha a követelmény teljesítése jelentős részben nem csak a munkavállalón múlik, garantált bér megállapítása is kötelező. Az ezen felül járó, a teljesítménytől függő bér az úgynevezett mozgó bér. A követelményt úgy kell megállapítani, hogy annak 100 százalékos teljesítése és a teljes munkaidő ledolgozása esetén a munkavállaló részére járó munkabér összege legalább a minimálbért elérje.

Alapbéren kívüli juttatások

Természetbeni munkabér

A fizetés 20 százalékáig olyan természetbeni bér is adható, amit termékre vagy szolgáltatásra használhatnak fel a dolgozó és családtagjai.

Bérpótlék

A rendkívüli munkavégzésért műszakpótlék, a készenléti szolgálatban végzett munkáért pedig bérkiegészítés abban az esetben jár, ha a munkavállaló különleges helyen vagy munkakörülmények között, esetleg a szokásostól eltérő időben végzi a munkáját, és személyi alapbérében ezt a körülményt nem

vették figyelembe. A bérpótlék számítási alapja - eltérő megállapodás hiányában - a munkavállaló személyi alapbére.

Állásidő az az időszak, amikor a dolgozó a munkahelyen felmerült okok miatt nem tudja a munkáját végezni, vagy a munkáltató - gazdaságilag indokolt esetben - átmenetileg az előírtnál rövidebb munkaidőben foglalkoztatja alkalmazottját. A kiesett munkaidőre a munkavállalónak személyi alapbére jár.

Távolléti díj

Az állampolgári kötelezettségét teljesítő munkavállalónak a munkáltató a kiesett munkaidőre munkabért köteles fizetni, ha e kötelezettségének munkaidőn kívül nem, csak munkaidőben tehetett eleget. Például közeli hozzátartozó halálakor, esetenként két munkanapra, kötelező orvosi vizsgálat idejére, véradás miatt távol töltött teljes időtartamra, munkaszüneti nap miatt kiesett időre.

A munkavállalónak a távollét idejére érvényes személyi alapbére, a munkaviszonyra vonatkozó szabályban, illetve a munkaszerződésben rögzített rendszeres bérpótléka(i), valamint a rendkívüli munkavégzés miatti kiegészítő pótlék együttes összegének a távollét idejére számított időarányos átlaga jár.

Távolléti díj jár abban az esetben, ha az állampolgári kötelezettség teljesítése (szavazás, hatósági, bírósági idézésre tanúként megjelenés) miatt mulasztott, de csak akkor jogos, ha a munkavállaló ezeknek a kötelezettségeknek munkaidőn kívül nem tehet eleget.

Megilleti a közeli hozzátartozója halála esetén is legalább két munkanapra, a kötelező orvosi vizsgálat, terhességgel összefüggő orvosi vizsgálat teljes időtartamára, valamint a véradás miatt távol töltött teljes időtartamra, a munkahelyen kívül szervezett véradásnál 4 órára, a szoptatási munkaidő-kedvezmény idejére, a munkaszüneti nap és a szabadság időtartamára, a munkaviszonyra vonatkozó szabályban meghatározott munkavégzés alóli felmentés időtartamára, valamint az utasítás jogszerű megtagadása esetén munkával nem töltött időre.